

Biuo Redakcji „Dziennika Polskiego”, Plac Marjański
Liczba 6 i 7.
Przedpłata wynosi we Lwowie rocznie 18 zł., półrocznie
rocznie 9 zł., kwartalnie 4 zł. 50 ct. — w innych miastach
1 zł. 50 ct.
Z przesyłką pocztową w państwie austriackim, rocznie
24 zł. — półrocznie 12 zł. — kwartalnie 6 zł. —
miesięcznie 3 zł.
Z przesyłką pocztową za granicę, do ośmiu Niemiec
rocznie 50 marek — kwartalnie 12 marek 50 gr.,
do Francji, Anglii, Włoch i Szwajcarii rocznie 80
franków — kwartalnie 20 franków.

Numer kosztuje 6 centów.
Rękopisów Redakcja nie zwraca.
Telefon Redakcji 171.

DZIENNIK POLSKI

wychodzi codziennie niewyłączając niedziel i świąt o 8. rano.

Przedpłaty i ogłoszenia przyjmują we Lwowie:
B. w. Administracji „Dziennika Polskiego”, plac Marjański,
Liczba 6 i 7, w domu pana Kiełki: we Wiedniu:
pp. Hasenstein et Vogler (Otto Maas) M. Dukas;
H. Schalek; A. Oppel; Rudolf Mossa. W Berlinie:
Frankfurcie Kolonii: Hasenstein et Vogler i G. L.
Jaube; w Hamburgu: Karoly et Liebmans. W War-
szawie: Bechmann (Fremder). W Paryżu: C. Adam,
Rue des saints Peres 81.
Ogłoszenia przyjmują się za opłatą 6 centów od jednego
wiersza drobnym drukiem (petit).
Prywatna korespondencja i nekrologi 12 ct. od wiersza.
Drobne ogłoszenia po 1°, centa od wiersza, Poniżej
sklepy po 1 ct. od wiersza.
Reklamy w rubryce Nadesłane 20 ct. od wiersza

Pojednanie francusko-niemieckie.

Lwów 25. czerwca.

Sezon polityczny oficjalnie jeszcze się nie zakończył. Skutkiem zbiegu okoliczności, nastąpiło w tym roku pod tym względem pewne opóźnienie, tak, że o sezonie ogórkowym, w właściwym tego wyrazu znaczeniu, mówić jeszcze nie można. Ministrowie siedzą do tej pory po swych biurach i muszą być przygotowani do odpowiedzi, na każdą interpelację ciekawych deputowanych, deputowani zaś sami muszą jeszcze gorąco pracować w komisjach i klubach, nad sprawami publicznymi — tak, że o urlopach i wakacjach nikt jakos dotąd nie myśli. Zdaje się, że także w przyszłości nastąpiło pewne opóźnienie. Wilgotny i chłodny czerwiec nie pozwalał na całonocne powiewanie się wyprawowanemu letnich planów podróży. W obec tego świat polityczny, jako taki, a w szczególności publicystyka, na brak zajęcia chyba uskarżać się jeszcze nie potrzebuje. Do kanikuły dość daleko. Jak długo parlamenty pracują, jak długo ministrowie i międzywładzia w czynnej są służbie, tak długo prasa codzienna dość zawsze znajdzie materjał do — krytyki. Mimo to jednak zaczyna się od czasu do czasu odzywać pierwsze głosy kanikularne. Co pod tem rozumieć należy, to chyba dla każdego wiadomo. Są to przeważnie produkty dziennikarsko-polityczno-kronikarskie, których podstawa faktyczna jest bardzo słaba i krucha, bo mają swoje źródło w przedświatłach w rozgorączkowanej i wybujałej fantazji. Zdaje się, że nadchodzący lipiec przeciw się poczyna upominać o swoje prawa.

Jednym z pierwszych tego rodzaju artykułów był w tym roku artykuł *Figara*, zaprezentowany czytelnikom przez redakcję, jako piód lednego ze znanych w Paryżu dyplomatów. Na zwiśko autora pozostało oczywiście w tajemnicy; treść i ton do żadnych w tym względzie nie uprawniający domysłów.

Celem artykułu jest chęć przekonania Niemiec i Francji, że apór, który oba te państwa dzieli od lat dwudziestu, dały się przy dobrych chęciach usunąć z powierzchni ziemi. Potrzeba na to jedynie jasnego zrozumienia rzeczy przez obie poróżnione strony. Francuzi powinni zrozumieć, że część utraconych prowincji, zamieszkaną przez Niemców, musieliby pierw, czy później utracić. Niemcy powinni nabrać przekonania, że Lotaryngia, mająca ludność francuską, nie da się na wieki utrzymać w zależności od Berlina. Gdy jedni i drudzy zgodzą się na zasadę, że granica etnograficzna powinna być zarazem i polityczną, węzeł gordyjski od razu przeciętym zostanie.

Autor nie poprzestaje na ogólnym zarysie swego planu. Wypracowuje go on w szczególności, a przewidując różne uboczne trudności, podaje zarazem sposób na ich pokonanie. Wie on dobrze, że Niemcy nie dadzą się za darmo. Nie ładując się nadzieją, iżby zjednoczone cesarstwo odstąpiło tym razem od tej złotej zasady, obmyślił ów nieznan dyplomata wynagrodzenie za utracenie części Lotaryngii. Pozwala on Niemcom wprowadzić swoje wojska do księstwa luksemburskiego, przez co strategicznie ich stanowisko nad granicą francuską znakomicie się wzmocni, a gdy i ta zapłata wydać się może za małą, powinni Francuzi odstąpić Niemcom pewną ilość kolonii, które dla Francji, posiadającej ich tak wiele, niewielką przedstawiają wartość, a dla Niemiec, jako dla państwa kolonialnego, będącego jeszcze na dorobku, mogą się stać zadatkami przyszłego rozwoju.

Pisma francuskie nie zbyły tego artykułu milczeniem. Rozbierano go i krytykowano sumiennie; wszyscy jednak dziennikarze paryscy, którzy nad zwrócili uwagę, zakończyli swe wywody stanowczym oświadczeniem, że Francja na żaden podobny układ zgodzić się nie może. Francuzom nie wolno kupczyć ziemią rodzinną; dla wykupienia jednej części, nie wolno im poświęcać drugiej.

Takie przyjęcie przez prasę pogrzało całą sprawę. Pomysł okazał się czerwcową jednolitą, której krótki żywot nie pozostawia śladów po sobie. Nie wynika z tego atoli bynajmniej, iżby w jego rozumowaniu nie było jadra słuszności. To, w czem on się nie myli, rozumieją dobrze wszyscy politycy francuscy, jakkolwiek różnorodne względy nie pozwalają im wypowiadać całej prawdy na głos.

Autor artykułu zdaje sobie bardzo jasno sprawę z położenia, w jakim się Francja względem utraconych prowincji znajduje. Widzi on, że jeżeli Francja chce z bronią w ręku odbierać Alzację i Lotaryngię, musi przystąpić do dzieła natychmiast, gdyż niezadługo może już być za późno. Ludność niemiecka w Alzacji musi kiedyś ulec wpływowi asymilacyjnemu wielkiego państwa niemieckiego. Dopóki żyje pokolenie, które pamięta rządy francuskie, chłopcy alzaccy, używający w domu języka niemieckiego, myślą jeszcze o przeszłości i spoglądają z niechęcią na nowy stan rzeczy. Ale wiecznie to trwać nie może. Młodzież nie różni się od Niemców językiem macierzystym, a wychowana w szkole niemieckiej, zatraciła poczucie jedności z Francją; a wobec tego Francuzi muszą zgodzić się na jedno z dwojga: na wojnę z Niemcami w najbliższej przyszłości, lub na dobrowolny układ z poświęceniem tej części kraju, która, pozostając przez czas dłuższy pod rządem niemieckim, będzie dla Rzeczypospolitej straconą.

Zdobycie się na odwagę i wystąpić jawnie z tym projektem, francuscy mężowie stanu nie mogą. Idea odwetu nadto jest wkorzeniona w umyśle francuskiej, aby ci, którzy dzisiaj kierują losami Rzeczypospolitej mogli powiedzieć, że trzeba jej zaniechać, że trzeba przestać myśleć o wojnie z Niemcami gwoi odebrania zabranych prowincji; z drugiej jednak strony odpowiedzialność za wszczęcie wojny, której wynik jest w każdym razie wątpliwy, tak wielka, iż trudno się doprawdy dziwić, że nikt jej na siebie wzięć nie chce. Dla tego wszyscy wolą milczeć i czekać.

Administracja sądowa.

Ustawa nakazuje stronom przynieść ze sobą na termin w sprawie drobiazgowy potrzebne dokumenty, lub przyprowadzić świadków; sąd doręczając wezwania, zawiadamia strony o tem postanowieniu ustawy, bo musi, aledy świadkowie przyjdą, sędzia — z małymi wyjątkami — nie przesłuchuje świadków, lecz wyznacza osobę na tego termin, boby mu to na dzisiaj za dno czasu zajęło, a on na to nie był przygotowany.

Taki sam system postępowania panuje w sprawach karnych o przekroczenia obrazy czei, tylko, że z mniejszą materialną szkoda stron, choć z równym ubliżeniem idci sprawiedliwości. Gdy bowiem oskarżyciel prywatny nie czeka przed S. godziną, to o godzinie 8. choć oskarżonego nie ma, sprawa jego niewątpliwie „upaśnie” i pisarz lub stuga sądowy przekreśli na-

zwiśko skartającego na podaniu, co ma starczyć za protokół, którego się nie spisuje i za wyrok, którego się nie ogłasza; „nawyczka” ta ujmuje roboty!

Jeżeli się zważy, że w sprawach drobnych cywilnych (jak i karnych) występują prawie tylko najszersze warstwy ludności, rzemieślnicy i wiośniacy, t. j. klasy najuboższe, nie mające fundusów na dogodne podróże, lub pełnomocników; że oprócz powyższych niewłaściwości, sprawy te jeszcze nie zawsze bywają dokładnie przeprowadzane, lub są bezpotrzebny przewlekane, to zobaczymy, że najszersze i najuboższe klasy ludności doznają właśnie największej krzywdy od obecnego sądownictwa. Nie narzekają one na daleką drogę, bo zwłaszcza dla naszej ludności wieśniaczej nie tyle jest uciążliwa podróż, ile nadaremne oczekiwanie w sądzie; ale narzekają właśnie na owo upadanie i ciągłe odraczanie terminów; na to, że podróż nieraz z kilku świadkami była nadaremna.

Wezwania na terminy w sprawach karnych doręcza się w ten sposób, że służący sądowy oddaje pewną ilość wezwań pierwszemu lepszemu wieśniakowi, który je zanosi do urzędu gminnego wtenczas, kiedy mu dogodniej; woznego się nie używa, bo strony za te doręczenia nie płacą.

Obwinionym, zatrzymanym w areszcie śledczym, nie wydaje się pisemnych rezolucyj z motywami aresztowania, jak to ustawa nakazuje, uważając to za zbędne, przez co obwinio, emu utrudnia się obronę, jakiej mu prawo dozwala.

W sprawach opiekuńczych sądy działają prawie tylko przy zezwoleniu na małżeństwo lub na sprzedaż gruntu. Zresztą tylko wyjątkowo jakaś pocziwa dusza znajduje na tyle czasu, aby sprawy nieletnich sumiennie według ustawy załatwiać.

W jednym sądzie spaliły się akta, dotyczące spraw nieletnich. Sąd odrzucił podanie późniejszego wniesione, w sprawie uregulowania ich stunków majątkowych dla braku aktów tak, jakby sąd winien tylko temu sierotom się zajmować, które mają akta w sądzie, lub jakby sąd nie powinien spisać ponownie potrzebnych aktów, dla zabezpieczenia praw nieletnich. Dlatego też, gdy pod opieką prawa stoją wszystkie sieroty, bez względu, czy mają majątek, lub nie, czy są akta, lub się spaliły, to pod opiekę sądów dostają się tylko te sieroty, które odziedziczyły majątek, bo tu spisują się akta spadkowe. Pochodzi to z nawyczki pobieżnego prowadzenia tych spraw, które mało ulegają kontroli władz przełożonych, lub adwokatów. Ztąd dalej pochodzi to, że kapitały sieroci, które powinny być ulokowane w osobnej kasie sieroci, celem oprocentowania, tudzież depozyta, wychodzą z ewidencji i nieraz 3 lub 4 lata waleśają się po jakichś kasach podręcznych, zanim dostaną się we właściwe miejsce.

Wypadki te znane są sądowi wyższemu w Krakowie.

Powszechną, a w skutkach swoich jedną z najgorszych nawyczek, jest słabość sędziów dla pisarzy pokątnych, o czem już tyle napisano, na co jednak sądy są nieczułe.

Pewien adwokat, osiadły świeżo w miasteczku, w którym przedtem nie było adwokata, uważał się choć z uszczerbkiem swego zdrowia, aby sąd kilku żydów za pisarstwo pokątne ukarał; udało się mu to co do niektórych; jednego z najczujniejszych sąd wypuścił. Gdy wezwano winnych do odsiedzenia aresztu, równocześnie miejscowy burmistrz także żyd, (to już takie miało), najął ich niby do pisania w urzędzie gminnym; jednak owi pisarze pokątni w urzędzie nie siedzieli, lecz w domu swoje rzemiosło prowadzili.

bo i owych pieniędzy na najem pisarzy pokątnych nie wykazano w wydatkach kasowych gminy. Areszt wykonano więc na papierze, ale nie w rzeczywistości.

Sąd wyższy w Krakowie dochodził tych spraw, wytknął najmowanie pisarzy pokątnych do pisania bez kontroli, ale na tem koniec.

Pisma pisarzy pokątnych bywają załatwiane mimo przymusu adwokackiego, tak, jakby były przez adwokatów podpisane, a sędziowie tłumaczą się, że nie mogą przyzwyczać się do przymusu adwokackiego, lub, że przeczyli.

Tak się dzieje na powiatkach; ztąd to pochodzi owe ciągle żale na sądy, czemu jednak zaradzić może nie nowa ustna procedura, lecz poprawa administracji sądowej tam, gdzie ona utoyka. Przecież postępowanie dla spraw drobiazgowych i dla przekroczeń jest na wskroś ustne, a jak ono wygląda w praktyce, wyżej przedstawiono.

Gdyby administracja sądowa zawsze wyczerpując i należyte sprawozdania składała, gdyby zawsze w miarę zwiększania się czynności sądowych, żądała pomnożenia sił urzędniczych i podniesienia kosztów utrzymania kancelaryj sądowych, gdyby również mniejsza własność była reprezentowana przez postów, którzy jej dolę z najaż bliska, z codziennego życia, widzieliby zawsze potrzebę ciągłego, choć powolnego pomnażania liczby urzędników i nie czuli się teraz tak wielkiego ich braku. Ale działa się inaczej, a sędziowie, przeciętni pracą, chcą zadowolić przełożonych wyrobieniem spraw z jakim takim pospiechem, zostali zmuszeni uciekać się do tylu różnych potępień godnych nęłogów, na czem cierpi ta właśnie ludność, która oprócz podatków na utrzymanie sądów, jeszcze stosunkowo nader wiele stempli opłaca. Ale również gdyby administracja sądowa starała się o dokładniejszą i regularniejszą kontrolę czynności sędziów, o troskliwszy zarząd sprawami i majątkami sierocymi i depozytami; gdyby energii swej nie zostawiała w cyrkularzach i poleceniach, lecz także należało ich wykonanie na miejscu sprawdzać; gdyby nie zadowolano się relacjami interesowanych sędziów, lecz chciano sprawę dokładnie zbadać; gdyby w danych razach władze przełożone nie występowały w charakterze nieprzejrzystym przeciw stronom, jeżeli te domagają się opieki i kontroli nad sprawami i kapitałami sierocymi i depozytami; gdyby widzieli, że władze przełożone nie tolerują nadużyć, lecz starają się o bezwzględne i skuteczne ich usunięcie, — to wtenczas urzędnicy sądowi na powiatach skrupulatniej pamiętali by o przysiędę służbowej i starannej wystrzegali by się nawyczek i niewłaściwości krzywdzących ludność; a choć przez to, obecnych braków w sądach nie usunio, to zawsze szkodliwe ich skutki znacznie się złagodzi.

Tej strony sądownictwa nie ruszono; tak, jakby tu nie było nic do poprawienia, a tu leży może półowa złego, o czem wiedzą tylko ci, co się tym sprawom z bliska przypatrują.

Wyżej przedstawiony stan rzeczy dobrze znany jest wyższym władzom, a jeżeli złego tam, gdzie można, nie usuwają, to muszą przecież zachodzić i w tym względzie jakieś braki.

Zanim więc nastąpi zmiana postępowania, a z nią może nowa organizacja sądów, należy:

1. Starać się o poprawę administracji sądowej, która w każdej organizacji powinna być dobra.
2. Domagać się raczej pomnożenia liczby urzędników sądowych, aniżeli sądów powiatowych.

bo i przy nowej procedurze ustnej potrzeba będzie utrzymywać odpowiednią liczbę urzędników.

3. Domagać się utworzenia sądów kolejalnych dla miejscowości, bardzo daleko od obecnych sądów kolejalnych położonych, a ludniejszych, a więc jeszcze w Tarnobrzegu dla powiatów, nad brzegami Wisły i Sanu łączących i w Nowym Targu, co już dawno projektowano.

Korespondencje.

Warszawa 22. czerwca.

(Pogłoski o ustąpieniu Hurki i jejna korzyść. — Powody ustąpienia. — Słowo o jenerale Dragomirowie. — Jakie teraz położenie rzeczy. — Budowanie cerkwi prawosławnych w Polsce i kolonizowanie kaczepami moskiewskimi. — Pierwszy debiut u nas kapelmistrza Moskalskiego Tuszmatowa w teatrze. — Posrednia odpowiedź prezesa Paleyana na rolione mu zarzuty).

Krażące tu u nas pogłoski o ustąpieniu Hurki, bardzo być może, iż tym razem sprawdzą się — w Petersburgu bowiem, mocno są niezaodwołnieni z tego wszystkiego, co się w ostatnich czasach w Warszawie zrobiło, a o cego, na podstawie objaśnień jenerała zandamerji Brocka, nie przyszłoby, gdyby rozkazy naczelnika kraju i postępowanie z tego powodu miejscowej policji, nie drażniły niepotrzebnie ludności i nie prowokowały jej. Według szczegółowych raportów jenerała Brocka, byłoby przyszło do większych sejsyj, a nawet rozlewu krwi, gdyby nie takt i prosty rozsadek oberpolimajstra Kleigelsa, który widząc, co się święci i jakie mogą być skutki, na swoją osobistą odpowiedzialność nie wykonywał ściśle danych mu rozkazów od jenerała gubernatora, a które właściwie wychodziły z inicjatywy pani Hurkowej. Gdyby Hurko ustąpił z Warszawy, nie ulega najmniejszej wątpliwości, że w pierwszym rzędzie najgłośniejszą byłaby ta okoliczność dla nas przyjemna, że pójdzie w „duraki” Hurkowa. Jest to kobieta rzeczywiście z piętką rodem i na niej się sprawdza przysłowie, że gdzie djabek nie może, tam babę posła. Gdybyśmy z dymisji Hurki nie więcej nie zyskali, tylko to, że czart, czy tam Petersburg, zabraliby sobie Hurkowę, to jużby, szczególnie dla Warszawy, było nie mała ulga, tak się ta baba daje codzień we znaki.

Na miejsce Hurki wskazują jenerała Dragomirowa, jak powszechnie mówią, najzłotniejszego generalisymusa w armji rosyjskiej. Gdyby się tak stało, to nominacja Dragomirowa posiadałaby pewien charakter wojenny, bo rząd moskiewski Warszawę i Królestwo polskie, uważa dla siebie za pryncypalny teren strategiczny i militarny. W zapartowaniach swoich politycznych i społecznych jenerał Dragomirów podobny jest do nieboszczyka jenerała Albiędyńskiego i do żadnego narodu nie żywi nienawiści, ale gdyby został warszawskim jenerał gubernatorem, niezaodwołnie nie próbowałby względem nas drogę, przedsiębranych przez pocziwego Albiędyńskiego, bo choć to jeszcze niedawno, ale teraz znowu Roganie w tym kierunku muszą mieć usta na kłódki zamknięte i jeśli się znajdują na stanowiskach, to tyle tylko robią, że starają się robić najmniej złego i nie zniecają się z własnej inicjatywy. Takby też postępował i jenerał Dragomirów, gdyby go mianowano naczelnikiem Królestwa polskiego.

Przed parn miesiącami donosiłem już o funduszach, jakie rząd moskiewski przeznaczył na budowanie cerkwi prawosławnych w Polsce i pisalem wtedy, że niedługo więcej będzie u nas cerkwi, jak prawosławnych — teraz już organa rządowe krążąją się o zakupywanie miejsc pod

Czas odnowić przedpłatę!

Nowi abonenci kwartalni otrzymają bezpłatnie pocztą drukujące się powieści: „Na warszawskim bruku” i „Tajemnica dra Moleswortha.”

Na prowincji:
kwartalnie zł. 3.-
miesięcznie „ 2.-

We Lwowie:
kwartalnie 4.50
miesięcznie 1.50
Za przysyłkę do domu 20 ct. miesięcznie.

„Bluszcz”

Na prowincji:
kwartalnie 2.40
miesięcznie — 80

We Lwowie:
kwartalnie 1.50
miesięcznie — 50

Zięciowie domu „Kohn et Cie”.

Powieść współczesna

przez

Wincentego hr. Łosia.

T o m II.

(Ciąg dalszy)

Otrzeźwiał dopiero na schodach, gdy się zobaczył otoczonym tym zdwojonym od pewnego czasu przepychem i komiortem.

Z okazji wyścigów, zjazdu rodzinnego, wiało jakis świeższe powietrze w pałacu.

Lokaje w jedwabnych pończochach mieli już kwiatki u butonierok.

Bankier je zauważył i przypomniał sobie dopiero, że za kilka godzin miał ośnić przepychem swego ekipażu Warszawę.

Zapomniał był o tem wszystkim podczas długiej zadumy w kantorze.

Z majolkowej żardyniery w przedpokoju, wyjął pączek czerwonej róży i wsadził go w dziurkę od guzika swego surduta.

Tak wszedł do salonu, gdzie zastał żonę, Łęckich, Bywalskiego i kilka osób jeszcze.

Od chwili wydania za mąż Leny, pani Kohn nie znosiła samotności, otaczała się światem, który zawsze lubiała, a teraz więcej, niż kiedykolwiek.

Uradował się, widząc zgiełk i elegancki tłum w niebieskiej sali.

Wchodził pompatycznie, jak przystało na ojca Leny Koroskiej, o której tylko w tej chwili cała Warszawa mówiła.

Nie było jej jednak tutaj.

Kohn zbliżył się do Marji i zapytał:

— Koroscy, zdaje mi się, mieli być dzisiaj na śniadaniu?

— Tak — odparła pani Łęcka — a c. Lena zawiadomiła mamę, że nie będzie.

Ojciec się skrzywił, a Marja dodała:

— Nie dziw się jej się... w dniu tak zapaknionym. Pomyśl tylko papa... wysięgi, potem zaraz bal, a prawda! przyjechał stryj jej, ksiądz Pilawski z Paryża. Jest u nich na śniadaniu.

Aha... aha... — zawrzeszczał bankier i zamyslił się nad tym księdzem Pilawskim, o którym nie nigdy nie słyszał.

Postanowił wywiedzieć się i w tym celu skierował swe kroki ku Kinszteinowi, który będąc dyrektorem banku, mającego bardzo rozgałęzione stosunki, wszystko zawsze wiedział.

Kinsztein rozprawił z panią Paryską, której w pałacu Kohnów widocznie już przebaczone jej podły postępek.

Jak tu można było się na nią gniewać. Ona taką była miłutką, wesołą, tak urozmaicała i ożywiała śniadania i obiady Kohnowskie, tak nigdy nie odmawiała zaproszeniom, tak była „bon enfant”, jak mówił bankier.

Ale zatrzymała go w drodze pani Kohn.

— Wiesz! — mówiła do męża cicho — Lena mnie prosi, abym jej pożyczyla na dzisiejszy bal mych pereł czarnych... — Wszak ma takie same — podchwycił Kohn.

— Tak, ale widocznie chce wystąpić przy-

kryta kosztownościami. Dziesięć rzędów czarnych pereł to *une parure royale*. Jeśli nie masz przeciw temu, to mnie obojętne...

— Zapewne! — mruknął Kohn — *si elle y tient*, ależ nie wypada, aby Koroska występowała w pożyczanych, choćby od matki, biżuteriach. I tak rzadko je nosisz... mogłabyś jej je darować *une charmante occasion*. Twoje zdaje się piękniejsze od tych, co ma od hrabiny, a które pochodzą z cesarskiego skarbca.

— Zastanów się! — zawołała pani Kohn — Lena dostała więcej, niż Marja. Jeśli bym je darowywała, tobym podzieliła na dwie równe części! Łęcka...

— Zawsze Łęcka i Łęcka! Na co Łęcka potrzebuje czarnych pereł? — obruszył się bankier, a żona jego przypatrywała mu się ze zdziwieniem.

— Biżuterje daje się tej córce, która umie je nosić.

— Ja podzielił moje — odparła pani Kohn — a tymczasem dziś Lenie pożyczę.

Oddała się, a Kohn zagadnął Kinszteina.

Łęcki tymczasem rozmawiał z Bywalskim, chodząc z nim wzdłuż czerwonego salonu. Wyglądali wysoce treściwą rozmowę zainteresowani, bo nie wazali na nic, co się dokoła nich działo, ani na śmiechy pani Paryskiej, ani na dowiepy Światopelki.

— Jeśli rzeczywiście, jak w kołach finansowych mówią — cedził słowa Witold — teś mógł się chwieje, to rozumiesz pan, że bardzo mu się złe mam to wystawniejsze — niż kiedykolwiek, życie, to pakowanie w Koroskiego.

— To, to — podchwycił Bywalski bardzo cicho — jest przyczyną gwałdu. Przecież wszyscy wiedzą, że Koroski żeniąc się, był zrujnowanym, a teraz, jak żyje?

— Czy rzeczywiście robi takie zbytki?... — zapytał Witold.

— No zobaczysz — przerwał Bywalski — zobaczysz dziś wieczór.

— Czy pan myślisz — zapytał znow Łęcki — że Koroski robi dług, czy, że teś daje...

— Ależ ciągną go, jak moga, bez litości!

— Powiedz mi pan, szczerze — zaczął Witold, wsuwając swą rękę pod ramię Bywalskiego — ile wziął Koroski?

— Jak to, nie wiesz?

— Nie!

— Nie mówiła ci matka.

— Unikałem tej materji, ile razy widziałem, że chce o tem mówić.

— Jesteś dziwnym człowiekiem! — wykrzyknął stumionym głosem Bywalski — któż widział tak traktować interesa. Na twojem miejscu zażądałbym wypłaty tego, co wziął Koroski.

— Przecież rodzicom wolno... — zaczął mówić Łęcki, ale Bywalski nie dał mu dokończyć, tylko podnosząc się do ucha Witolda, szepnął:

— W tej chwili mówiłem o tem z Kinszteinem. Oblicza on, a wiesz, że ma ciągle z domem Kohn stosunki, że Koroski wybrał gotówkę do sześć kroć kilkadziesiąt.

Łęcki lekko zbłądł. Po chwili dodał:

— To mnie nie nie obchodzi. Rodzicom wolno... Chciałbym jednak wiedzieć, jaki posag zadeklarował teś, gdy się odbywały te ohydne targi, temu rok?

— Jakto, nie wiesz?

— Nie.

— Wszakże ja, ja sam...

— Wiem o tem. Więc ile?

— Pięć kroć! — szepnął tylko Bywalski.

Witold zamilkł i myślał. Po dobrej panzie, mrunknął:

— Niechby przynajmniej tyle zabezpieczyli Marji.

Umilkł i znow dodał.

— Ja nie potrzebuję, bynajmniej, ale jestem przecież opiekunem Marji... mam dzieci...

— Naturalnie.

— Nie rozumiem tego!

— Mój drogi Witoldzie — przerwał Bywalski — ja nie rozumiem, że dziś dopiero o tem myślisz. Ja myślałem...

Urwał, bo w przyległym salonie Pomballe otwierał drzwi i wołał:

— *Madame est servie*.

Bywalskiemu spieszyło się do wódki z wybornymi przekąskami. Czempredziej więc kończył:

— Niechcie... to wszystko jest możebne... niechże Kohn zbankrutuje, to... wyjdiesz na dudka.

Ostatnie słowo wypowiedział prawie głośno w pospiechu i wybiegł do niebieskiej sali, gdzie kamerdyner obnosił jeszcze tace z przeróżnymi wódkami.

A księżna wsuwała swą rączkę pod ramię Witolda, z którym miała iść do stołu.

Wkrótce całe towarzystwo siedziało wokół przepięknie urządzonych zastaw i słuchało, jak Kohn opowiadał o nadzwyczajnym serwisie śniadaniowym, jaki się gdzieś we Włoszech udało nabyć koroskiemu.

Kohn bowiem od pewnego czasu, jak słusznie zwracał uwagę Łęckiego Kinszteina, nie umiał mówić tylko o Leonie, lub o Karolu.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Z prowincji.

Monasterzyska 18. czerwca. (Spór o pastwisko gminne). Miasto nasze jest od dwóch tygodni w ciągłym ruchu. Przyczyną tego są z jednej strony tuż, zamieszkała kilka żydowska, z drugiej mieszczaństwo katolickie. Ci pierwsi widocznie więcej szczęścia posiadają, bo doprowadzili do tego, że już 2 mieszczańskie zupełnie niewinnych zamknięto, rozchodzą się zaś o pastwisko gminne. Gmina tu katolicka jest w posiadaniu tutejszych, gdzie mają prawo mieszczańskie katolicy byliby domowe wypędzani; tłoka ta przedstawia wartość kilkudziesięciu tysięcy, więc też nie dziwnego, że klika żydowska, rządząca naszą miejscowością, apetyt na takową, na ich jednak nieszczęście katolików mieszczańskich stawiają opór, o ile to w ich możliwości, dosyć skuteczny.

Zaborcy nie tracą jednak nadziei, nakupili bydła i wypędzają takowe na wspomnianą gminną łokę, a przez paszenie mają zamiar przejść w przewidywane posiadanie takowej. Zagrożeni w swym posiadaniu mieszczaństwo wraz z żonami i dziećmi wypędzają żydowskie bydło, przez co przychodzi do czynnych starć. Wedle orzeczenia wydziału powiatu, i starostwa w Buczacu, nie wolno użytkować tego pastwiska właścicielom większych posiadłości i handlarzom, to jednak nie powstrzymuje i nie obawiają się wspomnianych panów izraelitów! a dlaczego? — to na razie zamierzamy.

Jużi dalsze rządy żydowskie naszą gminą nadal w ich rękach pozostają, niemając żadnej opieki, musimy upaść pod nawałem przemocy. Osobiste udanie się deputacji mieszczań do p. namiestnika i Wydziału krajowe o odwołanie o tyle skutecznym, że p. namiestnik obiecał zająć się naszą sprawą. Dotychczas jednak sprawa pozostaje w tym samym stanie, jak przedtem.

KRONIKA.

Wiadomości osobiste. P. Exner, dyrektor konserwatorium w Saratowie, przybył do Krakowa. — P. Józef Kotarbiński, artystyczny kierownik teatrów warszawskich, przybył do Krakowa w przejeździe za granicę. — Członek Wydziału krajowego dr. Sawczak p. powrócił onegdaj po południu z Krakowa do Lwowa.

Nekrologia. Marja z Koresteńskich Półniak, żona koncipienta dyrekcji skarbowej zmarła w Lwowie w 19 roku życia. — Julia z Stankiewiczów Rudkowska, przeżywszy lat 74, zmarła 23. bm w Kolonii. — Onegdaj zmarł w Warszawie Ignacy książę Zagieł. Nieboszczyk, doktor medycyny, człowiek głębokiej nauki, był przez pewien czas lekarzem nadwornym księcia egipskiego, Halima, przy którego boku odbywał liczne podróże i bogactw wiedzy; osiadłszy zaś następnie w rodzinnych stronach żony (hr. Platerów), zasilał tamtejsze pisma artykułami swymi. Ostatnio zwalczał metodę Kocha ze szpalt *Stowa*.

Kalendarz. Piątek (26.). Jana i Pawła M. — Wschód słońca o godzinie 4. minut 7, zachód o godzinie 7. minut 58.

Mianowania. Rada szkolna krajowa zamianowała Walentego Staszka z Maniowa, stałym nauczycielem szkoły etatowej w Zakopanem; Jana Sobolewskiego, stałym nauczycielem k erującym szkołą etatową w Dolinie; Jakóba Kulę stałym nauczycielem mędzym, zawiadującym szkołą filjalną w Białobokach; Aleksandra Czarnackiego, stałym nauczycielem szkoły etatowej w Dolinie; Kamile Zabiegłową, stałą nauczycielką szkoły etatowej w Bęczcu.

Omali nie katastrofa. Już niejednokrotnie pisa- liśmy o walekiej się kamienicy, a właściwie ruderze- stojącej (bok gmachu Kasy oszczędności, a grożącej zawaleniem. Nareszcie, w skutek nakazu magistratu, właścicieli, niejaki p. Immeles, musiał się zdecydować na krok stanowczy i albo ruderę zburzyć, a na jej miejscu postawić nową kamienicę, albo w stuczny sposób stare szaturo położyć i nadać mu wygląd nowego budynku. Pomimo wielkich trudności, a nawet niebezpieczeństwa, jakie ta druga ewentualność nastro- czała, pan Immeles jednak ze względów finansowych zabrał się do ściągania murów enkrami, a równocze- śnie, w miejsce starych gzymsów, powlepił nowe ce- gły. I byłoby wszystko dobrze, gdyby nagle wczoraj około godziny 8. rano nie runął gzyms i obryzmy kawał muru i to z taką siłą, że rusztowanie, umie- szczone po nad ehodnikiem i mające ochraniać pu- bliczność tamtędy przechodzącą, uległo zupełnemu zni- szczeniu. Nawet płyty w chodnikach popękały...

W taki to sposób prowadzona jest restauracja walekiej się rudy, gdzie do tej chwili nie wypró- żniono jeszcze dwóch sklepów!! I co by się stało — pytamy — gdyby spadający mur uśmiercił był kilka przechodzących tamtędy osób? A murek spa- dałby wówczas odpowiedzialność? A mur zawalił się właśnie w tem miejscu, gdzie się mieścił do tej chwili sklep, wcale licznie przez publiczność od- wiedzany!

Jakiem prawem — pytamy dalej — śmie ów pan Immeles w ten sposób formalnie uragać z wszel- kich przepisów budowniczych?...

— Nie żartuję wcale. Nie mogłem dostać nigdzie, dawałem to rubli! — To trzeba było dać dwieście, trzysta — mówiła już niecierpliwie, podnosząc się z oto- many. — Jeśli to prawda, toś mnie ładnie urządził. Podaj mi pantofel — i wskazała ręką na dy- wan.

Hrabia rozkaz spełnił i schylił się ku ziemi, aby obuć nóżkę pięknej damy. — Obejdzie się. Zita jestem — i szarpną- wszy nogą, ubierała się sama. Potem wstała, a poprawiając włosy w *triuma*, obok stojącym, mówiła już ze złością: — To już chyba Pan Bóg mnie skarał takim niedołęgą, doprawdy, wszystkie znajome były na Sarze, nawet ta pigowata Kornacka miała parterową łóżę, tylko ja jedna nie zastu- żyłam sobie na tyle względów u pana hrabia.

Mimo niezaprzeczanej piękności Terki, hrabia, stojąc wprost lustra, dopatrzył tyle złoci- w jej twarzy, że się na odpowiedź zdobył: — Mogłabyś pohamować się cokolwiek. Cu- dów robić nie umiem. Wiedź zresztą, że ci, co mają łóżę zamówione, nie handlują niemi dla zysku, jakbyś to ty pewno zrobiła.

— Proszę pana hrabiego nie zapominać się i nie radzę bawić się w złościwość, bo i ja umiem być taką samą. Trzeba było zamówić w kasie wczoraj, onegdaj... — O tem zapominałem i za to cię prze- praszam... — Idź do diabła z twojem przeproszeniem... — Terka, zapominasz się, tego nie lubię... — A ja nie lubię, aby mnie traktowano, jak pierwszą lepszą facetkę, wiesz! Trzeba mi było urządzić, żebyś mi się przybliżyła i ty ja- komaś.

— Sądziłem — mówił hrabia znów z zimną krwią — że tylko ja mam prawo kupować ci łóżę.

W ostatnich czasach mieliśmy dosyć smutnych wypadków przy budowach i to powinoby skłonić urządy budowniczy do lepszej kontroli i ścisłego przestrzegania ustawy budowniczej.

W danym wypadku do większej jeszcze kontroli powinaby skłonić władze miejskie i ta okoliczność, że grożące zawaleniem szaturo stoi przy najbardziej frekwentowanej ulicy, a katastrofa mogłaby w tego powodu być straszna.

Aby temu zapobiedz, należy zarządzić natych- miastowe wypróbowanie parterowych lokalności, a następnie dokładnie zbadać, czy nie potrzeba może ruderę do gruntu zdemolować! Wystarczy tylko po- patrzeć, w jaki to stuczny sposób pan Immeles swoją chałupę restauruje, ażeby nabrał przekonania, iż o katastrofę nie trudno!

Podziękowanie. Dzienniki zamieszczają następu- jące pismo: Szanowna Redakcjo! Upraszamy o łaskawe umieszczenie następujących słów w łamach szan. pisma:

Wycieczki do Krakowa, w skutek braku teatru letniego, od lat wielu corocznie urządzone, stały się istną kłeską moralną i materialną personelu artysty- cznego operetki, tj. soliistów, chórow i orkiestry. Przy- nosiły niemałą szkodę sztuce, ujmę godności artystów i sceny stołecznej, a nadto obok fizycznego przecie- żenia pracę, wielkie straty materialne, dotkliwie dla całego personelu, a zwłaszcza też jego większej części, która rozporządza skromnymi środkami pieniężnymi, a stokunkami rodzinnymi związana jest ze Lwowem. Budynek teatru letniego, jaki stanął w roku bieżącym dzięki ofarności i energii dyrektora, p. Mieczysława Schmitta, usunął nareszcie tę wielką troskę. Gdy zaś nadto plan tegorocznej wycieczki do Krakowa został ostatecznie postanowieniem dyrektora zaniechany, cały personel operetki, przejęty głęboką wdzięczno- ścią, poczuwa się do milego obowiązku złożenia pu- blicznego podziękowania dyrektorowi p. Mieczysła- wowi Schmittowi w wyrazach jak najgorętszych.

Wystawa robót ręcznych kobiecych W dniu 26. b. m. otwarta zostanie w gmachu szkoły wydzia- łowej im. królowej Jadwigi, wystawa robót ręcznych kobiecych, tudzież rysunków uczennic, zapisanych na kursa dopełniające o kierunku praktycznym i uczennic szkoły wydziałowej im. królowej Jadwigi. Z wystawą ta połączona i wystawę słoju; obejmie ona wyroby uczennic szkół ludowych. Wystawa zamknięta zostanie w niedzielę 28. b. m. w południe.

Dotknięci szkodami elementarnymi winni — jak nam słusznie zwrócono uwagę — nie w przeciągu dni 30, ale dni 8 winiś podania do starostw, co do likwidacji szkód, powstałych z gradobicia lub powodzi. Obowiązuje w tym względzie ustawa z 6. czerwca 1888 r. (Nr. 81 Dz. p. p.) Zwracamy tedy uwagę poszkodowanych, ażeby czasu nie zasympali, bo podana, po terminie wniesione, mogą być uwzględnione jedynie tylko w drodze łaski, jeżeli zachodzą ważne okoliczności.

Korpusy wakacyjne. Zdawałoby się, że nau- czycielstwo nasze strudzone po koncercie w „Sokoł” spocznie na laurach. Tymczasem tak nie jest. Donoszą nam, że krząta się ono bardzo żywo około festynu na dochód korpusów wakacyjnych, mającego się odbyć 5. lipca na Wysokim zamku, z bardzo urozmaiconym i oryginalnym, wyłączone przez dziesiątę zapelnionym programem. Korpusami wakacyjnymi opiekują się osobny stały komitet, w skład którego wchodzi pp.: dr. Marechewski, wiceprezydent miasta, jako prze- wodniczący, Mieczysław Baranowski, inspektor, jako zastępca i Cenar, Chudecki, dr. Goldmann, Michalski, dr. Pawlikowski, Schayer i Zima. Chętnie nasze nau- czycielstwo jest niejako organem wykonawczym tego komitetu.

40 pak obrazów do zbiorów Sadowskiego, przy- było wczoraj z Czortkowa do Lwowie. Ma to być za- czętek galerii miejskiej w naszym mieście. Obrazy te złożone będą tymczasowo w Muzeum przemysłowym.

Sprawa budowy kolei lokalnych. Na waza- nie Wydziału krajowego zwołał ks. Adam Sapieha, marszałek rady powiatowej przemyskiej, we wtorek dnia 23. b. m. wybitniejszych obywateli ziemskich z powiatów przemyskiego, dobrońskiego i brozo- wskiego go na naradę w sprawie wydania opinii, co do budowy kolei lokalnych w pomienionych powiatach.

Po dłuższej, ożywionej i wyczerpującej dyskusji uznano — jak donosi *Gaz. Przemyska* — jako po- trzebną dla ekonomicznego rozwoju powiatów prze- myskiego, dobrońskiego i brozowskiego i podnieś- nia produkcji rolniczej budowę następujących szlaków kolejowych:

- 1) szlaku, łączącego Przemysł z Sanokiem z trasą na Krasieczyn, Olszany, Birczę;
- 2) szlaku z trasą na Dynów, wpadającego do istniejącej już linii kolei państwowej;
- 3) wreszcie szlaku od Dynowa ku Przeworsku, lub Jarosławowi.

Obchód pamiątkowy. Pierwszy pułk artylerji polowej, załogujący w Przemyslu, obchodził we środę dnia 24. b. m. 25-letnią rocznicę zwycięskiej dla armji austriackiej bitwy pod Custozją, w której brał udział Korpus oficerski urządził wspaniałą uroczę, na którą zaproszono także oficerów z wszystkich pułków załogi przemyskiej. — Pierwszy pułk artylerji polowej rekrutuje się z samych Polaków i odznaczał się w bitwie pod Custozją walecznością i rzadką karnością.

Egzamin dojrzałości odbył się w tych dniach w gimnazjum Solieskiego w Krakowie. Następujący abiturjenci otrzymali świadectwo dojrzałości: Bannet Józef, Bett Leon, Bieroński Jan, Brandys Wojciech (przyw.), Broniowski Kazimierz, Burtan Józef, Chmiele- larczyk Władysław (z odzn.), Czerny Jan (przyw.), Czerwiński Tomasz, Dołkowski Adam, Dziwowski Władysław, Ekert Antoni, Färber Edward, Gettlich Wład. (z odzn.), Goldfinger Samuel, Homolacs Emanuel, Homolacs Stanisław, Homolacs Karol, Iglato- wski Stanisław, Kleczyński Władysław (przyw.), Klor Antoni, Kopera Feliks, Kostka Rom. hr. Koziembrodzki Józef, Krzysztalowiec Wincenty, Lang Marjan (z od- znaczeniem), Luiski Kazimierz, Lorentowicz Eustachy, Łaciak Błażej, Matejko Jan, Maziański Stanisław (z odzn.), Miklański Franciszek (z odzn.), hr. Moszyński Stefan (z odzn.), Niziół Józef, Nowak Witold, Nycz Stanisław, Okuniewski Stanisław, Orawiec An- toni, Oszański Juliusz, hr. Przezdziecki Józef, Reifer Leon, Rosenzweig Stefan, Rybakiewicz Michał, Sad- nski Piotr, Sawiczewski Władaw, Słęk Franciszek, Su- limierski Kazimierz, Szulc Maksymilian, Szwed Jó- zef, Świeżawski Kazimierz, Trembecki Hipolit, Twaróg Feliks. Wajda Franciszek, Wżykowski Stanisław, Zajączkowski Bronisław, Zalewski Władysław, Zdań- ski August. 8 abiturjentów reprobowano na rok, 3 bez terminu, 15 pozwolono powtórzyć egzamin z je- dnego przedmiotu po ferjach.

Konfiskata. Numer 14. *N. Reformy* skonfisko- wała prokuratorja za artykuł, zamieszczony w kronice, p. t.: „W sprawie Morskiego Oka”.

Obchód „wianków” odbył się onegdaj w Kra- kowie na Wiśle pod Wawelem bardzo uroczyste w obecności kilkunastu tysięcy osób. Oba brzegi rzeki, wszystkie pobliskie wzgórza, szkarpy Wawelu, dachy pobliskich domów zapelnione były widzami. Miejsca płatne także były pełne, stąd wnosić należy, że do- chód musi być znaczny i po pokryciu kosztów pozos- tanie jeszcze zapewne jakaś suma dla „Sokoła”, dzięki któremu obchód przyszedł do skutku. Po pu- bliczeniu kilkunastu rac, oznajmujących początek ob- chodu, puszono ze zmierzchem kilkaset wianków z różnokolorowymi światłami. Następnie ukazało się na Wiśle kilkadziesiąt łodzi, oświetlonych ogniami bengalskimi i pochodniami, ogniomistrz p. Magrzyko- wsk spalił wspaniale w całym tego słowa znaczeniu ogień sztuczny. Nagrodziła go też za to publiczność rżysistymi oklaskami. Najpiękniejszą częścią programu było bombardowanie fortecy, które się w zupełności p. Madrzykowskiemu udało.

W obchodzie tym wziął udział połączony chór „Sokoła” i „Gwiazdy”, i odśpiewał bardzo udatnie pod kierunkiem p. Dea dwanaście pieśni narodowych. Między puszaniem jednej a drugiej racy grała mu- zyka wojskowa.

Na zakończenie uroczystości oświetlono zamek ogniami bengalskimi. Pogoda sprzyjała obchodowi.

W procesie karnym przeciw pp. Breiterowi i towarzyszy w Krakowie, ukończono już przesłucha- nie oskarżonych i rozpoczęto postępowanie dowodowe. Rozprawa w tym tygodniu prawdopodobnie nie będzie skończoną.

Owacja dla p. Jelineka Z Pragi czeskiej donoszą nam pod d. 23. bm. o serdecznej owacji, której przed- miotem był literat czeski p. Edward Jelinek, praw- dziwy przyjaciel naszego narodu. Grono niewiast polskich w Pradze, chcąc równą odpłaci sympatją p. Edwardowi Jelinekowi, literatowi czeskiemu i polskiemu, za serdeczne wzmianki w pismach jego o Pol- kach, urządziło d. 20. bm. wspólnie z Ogniskiem polskiem uroczę wieczorną, przy której po odpowie- dzeniu przemówieniu pani Karoliny Wy... w imie- niu Polek zgromadzonych i nieobecnych, a również też myśl podziwiających, wręcono mu zostało złote pióro, jako upominek od Polek w Pradze. P. Jelinek, dla którego obław ten był rzeczywistą niespodzianką, w odpowiedzi swej serdecznej, wspominając o coraz to większym zbliżeniu i poznawaniu się obu po- bratymych narodów, zakończył słowami: „Kochajmy się!” Uroczę, w której także kilku przejezdnych gości i z innych dzielnic Polski brało udział, przepłataną przemówieniami tak ze strony reprezentantów Ogniska polskiego, jakoteż i gości, przeciągnęła się do 2. go- dziny w noc.

Zaśnaczyć musimy, że po raz pierwszy w ze- braniach polskich, panie nasze tak liczny wzięły udział, co prawdopodobnie da początek do częstszych towarzy- skich zebrani naszych ziomków, u których przy nader skromnej ich liczbie uroczę się dawał brak tej spójni, która i ducha pokrzepia i tak jest w szczególności w Pradze pożądana.

Ze zdrowiośk. W Krynicy bawi około 700 osób, w tej liczbie wielu z Ukrainy, Wołynia i Kró- lestwa. Zakład hydropatyczny Ebersa, cieszy się wiel- kiem powodzeniem. W Żegestowie bawi około 80 osób, w Szczawnicy do 300, Rabka, Ryma- nów, Iwonicz, zapelniają się wolniej, ale ciągle. W Ausse bawi według ostatniej listy 1301, w Gmunden 1793 (bawi tu król Chrystian duński), w Gräfenbergu 479, w Ischl 2031, w Karls- badzie 13.684 (bawi tu ks. Ferdynand bułgarski, a w tych dniach przybędzie ekstró Milan), w Cie- plicach 645, w Marjebadzie 5002, w Tren- czynie 1413, w Tatra Füred 291. Ze wszech

stron dochodzą skargi na zły stan powietrza, które- nawet w Gleichenbergu nie dopisalo.

118 lat istnienia. *Gazeta Warszawska* pisze „Dzisiejszy (162) numer *Gazety Warszawskiej* wy- chodzi z pod prasy własnej drukarni na Krakowskim Przedmieściu, w domu, zwanym „pałacem Karasia”, nawprost statuy Kopernika.

W ciągu swego sto-ośmastoletniego istnienia pod- niezmienioną nazwą *Gazeta Warszawska*, zaledwie po raz pierwszy odmieniała siedzibę.

Hurko w Kaliszu. Do wczorajszej notatki „Ra- czył” dodajemy: Podczas przeglądu wojska główną uwagę zwracał Hurko na straż pograniczną, która- wielona niedawno do armji czynnej, stanowiąc będzie niejako straż przednią w razie wojny.

Podczas przyjęcia Hurki w ratuszu przez depu- tację miasta z prezydentem miasta na czele, adwokat

Parczewski, po krótkim przemówieniu, wręczył Hurce prośbę o poparcie projektu budowy kolei kaliskiej. Hurko odpowiedział na to, że, jako naczelnik kraju, nie miałby nie przezić temu, lecz, jako głównodowod- zący wojskami Królestwa Polskiego, na to zezwolić nie może, ponieważ nie zgadza się to z systemem strategicznym.

Na przemówienie kupca Landana po niemiecku odpowiedział Hurko, że języka tego nie rozumie.

Wieża Eiffla w diamencie. Pomysł wieży Eifflońskiej na ostatniej wystawie w Paryżu, spowo- dował był jednego z jubilerów tamtejszych, Marcin Posne’a, do sporządzenia wiernej kopji tej wieży, 1 metr wysokiej, ale wysadzanej diamentami. Była to spekulacja, obliczona na zarobek znaczny z biletów wstępu w czasie wystawy, płacących osobno za obej- rzanie tej „dijamentowej wieży”, ewentualnie zaś na sprzedanie jej korzystnie jakiemu milionerowi ame- rykańskiemu. Tymczasem p. Posne spólnił się bardzo z wykończeniem swego „cuda” i spekulacja zrobiła fiasko. Następstwem zaś było bankructwo pomysło- wego, ale powolnego jublera, któremu przed paru dniami sprzedano diamentową wieżę, na licytacji pu- blicznej za kwotę 220 000 fr. podczas gdy realna wartość 21.000 sztuk diamentów, 3.000 karatów wa- żących, a ku temu celowi przezeń użytych, czyni do 350.000 fr.

Tragedja w klatce białego niedźwiedzia. Z Frankfurtu donoszą pod datą 23. bm.: W tutej- szym ogrodzie zoologicznym dostała się ubiegłej nocy nieopatrzenie pewna dziewczyna wiejska, z Bawarii pochodząca, zupełnie naga, do wnętrza klatki białego niedźwiedzia, w ten sposób, że z gałęzi najbliższego drzewa spuściła się tam na powrozie. Przechodzący nad ranem strażnik, ujrzał ją ku swemu przerażeniu siedzącą na ziemi w klatce, a w pobliżu przypatr- jącego się spokojnie tak niezwykle gościowi dra- pieżnika. Niezwłocznie też pobiegł po towarzyszy, aby zagadkowi amatorów wrażeń silnych usunąć z klatki, zanim atoli powrócił z nimi, niedźwiedź obudzony za- pewne ze swej chwilowej apatii krzykiem i wołaniem dozorców, rzucił się na dziewczynę i poszarpał ją li- talnie na szuki. Przypuszczając, że młoda Bawarka szukała niechylnej śmierci i znalazła ją pod wpływ- wem obłąkania.

Wiadomości osobiste. Wiceprezydent kraj. rady szkolnej dr. Mich. Bobrzyński, powróciwszy z wy- jazdu do Kolonii, wyjechał do Krakowa.

Losowanie posagów w św. Zofji, skończyło się onegdaj znacznie wcześniej, jak zwykłe, bo już przed godziną 2gą, a to skutkiem niełaski św. Jana, który rżysistym deszczem skropił dziewczęcą rzeszę, pra- gnącą posagu i — męża w dalszej lub bliższej przy- szłości. W tym roku posag największy z fundacji Łukiewicza w kwocie 4450 zł. przypadł sierocie z zakładu św. Kazimierza, Stanisławie Skibińskie. Drugą szczęśliwą, biorącą posag w kwocie 600 zł. z fundacji Łódzkiej Ponińskiego, była Zofja Marja Wonsch. Trzeciemu Fryderyce Bonnet przypadł również w udziale posag w kwocie 300 zł. z fun- dacji Ponińskiego. Czwartemu w kwocie 84 zł. z fun- dacji Czarokowskiej wyciągnęła Aniela Czernecka, także sierota zakładu św. Kazimierza. Zawiadzone w nadziejach tego roku dziewczątka, opróżniły rychło ogród przed kościołem i o godz. pół do 3. już pusto było pod św. Zofją.

Egzamin dojrzałości odbywał się w tutejszym gimnazjum Franciszka Józefa od 8. do 20. pod prze- wodnictwem delegata rady szkolnej krajowej dr. Bro- nisława Kruczkiewicza, profesora uniwersytetu lwow- skiego. Do egzaminu tego zgłosiło się: 69 abitu- rjentów, mianowicie 66 uczniów publicznych, 1 pry- watny i 2 eksternistów. Otrzymało zaś świadectwo dojrzałości z odznaczeniem 5, bez odznaczenia 37; po- zwolono poddać się poprawczemu egzaminowi z je- dnego przedmiotu 20. Reprobowanych na jeden rok zostało uczniów publicznych 6, eksternista 1. Miano- wicie uznani zostali za dojrzałych z klasy VIII A: a) z odznaczeniem: Jamrozik Mieczysław, Kochalski Mikołaj, Lewicki Julian, Sander Otto; b) bez odzna- czenia: Harasowski Aleksander, Jaworski Aleksander, Korzeniowski Henryk, Korzeniowski Michał, Kruszyński Roman, Kruszyński Władysław, Łaskiewicz Józef, Moszyński Kazimierz, Oprądkiewicz Julian, Ottman Aleksander, Pilecki Oktawian, Simonowicz Jakób, Smieszko Jan, Strawiński Adam, Stupnicki Leon, Topolnicki Władysław, Wojnowski Aleksander, Wsze- lazyski Tadeusz, Danek Bronisław. Z klasy VIII B:

— Jak ci się podoba — mruknęła rozszło- szczona kobieta i drzwiami za sobą trzasnęła. — O, mam jej dosyć, potąd — i hrabia przesuwał ręką po szyi. Za chwilę wyszedł z bu- duaru. Postanowił tam więcej nie wrócić. Ale kiedy w przedpokoju futro na siebie nakładał, Terka znalazła się we drzwiach jadalni i rzekła, wychylając się: — Oddajże mi to sto rubli, co były na lo- żę przeznaczone. Ześ tam jakieś pogrzeby urzą- dzał, to mnie przecież nie nie obchodzi!

— Najchętniej, słuszną uwagę — odparł hrabia, podając jej sturublowkę, jakby na to przygotowaną. — Zła — mówił do siebie już na schodach. Szkoda, że mi obiecał przysłać karete. To zły początek zerkwania. Jak ja poruczę, chyba nie będzie miała prawa skarżyć się na mnie. Nie trwa półroku ta znajomość, a już posłała znaczną część Czarnogórskiej dębiny. Ale co prawda, nie żałuję. Zawsze to najszykowniejsza dziewczyna w Warszawie, Ba, ale tamto młodzieńcze, nie- winne... A, cóż to za ramiona! co za oko! Prze- śliczne dziecko. Tylko najgorzej, że to trzeba będzie znów ekwipować od szpilki aż do salonu, a z pieniędzmi zaczyna być co raz ciśniej. De- biny mi żal, a pożyczki piekielnie kosztują. Ha, była nie była, tak, czy siak, weźmiemy się do bankierówny.

— Do teatru krzyknął na Karola, sie- dząc już w dorozce i kończąc myśl zaczęłą: — Wydamy znów kawał grosza na rachunek kasy Reichsteina. A nuż się ta kombinacja nie uda? Byłoby gupio. Alfonsyna najbogatsza panna w Warszawie. Ha, jak nie, to poszukamy w Berlinie; *stein, mann, czy berg*, to jeden dia- bel. Użaręgo w rodzinie wojowników nie szukać.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Na warszawskim braku.

Szkicował
S. Graybner.

(Ciąg dalszy.)

II.

W kilka minut stanęli na miejscu. Hrabia, poświatając, przebiegł schody pierwszego pietra, wydobł z kamizelki kluczyk i drzwi mieszka- nia otworzył. W przedpokoju nie było nikogo. Rzucił niedbale futro i kapelusz i wszedł do sa- lonu. Tu panowała cisza. Cędkim abazurem otu- lona lampa, dawała przymione, chociaż dostate- czne światło, aby odróżnić pannęją zbytek. Było prawie ciasno od pięknych sprzętów, mar- murów i bronzów. Hrabia był tu, jak w domu. Swobodnie przeszedł salon, a męki dywan tłu- mił jego kroki. Uchylił aksamiitną portiere u wejścia do buduaru, oświetlonego kandelabrem na kararyjskim słupie. I zaiste pożądanem było to światło do lepszej oceny widoku, jaki się oczom przedstawiał. Buduar obity niebieską ma- terją od góry do dołu, posadzkę pokryto takieżą barwą francuskim dywanem. Wszędzie drogo- cenne mebelki, cacka, heban, złoto i masa per- łowa. Rzeźby, do przechowywania drogich ka- mieni miska, kaskadka. W rogu, na otomanie, osłonięty smyrenską tkaniną, spoczywała kobieta — istny model do „Marzenia” Suchoworskiego. Kaszmirowa gabryela turkusowego koloru, rysu- jące kształty doskonalej karnacji i owej ryt- micznej, niepodobnej do żadnej z innych, a- lejki, której lekkie fale zdają się mi- goczą.

— Nie mam czasu? Chyba żartujesz — mówiła zaniepokojona. — Głowa mnie boli, nie mam ochoty do żartów.

wanów, kap, kocyków, plaidów, bielejny systemu Jägera, kaloszy rusyjskich, szalików, krawatk, rakawczek, kufelów i t. p. na najbliższych czasach.

a) uznany został za dojrzałego z odznaczeniem Fin-
kier Marek; b) uznani za dojrzałych: Bielański Wi-
told, Bojarski Kajetan, Briefer Izaak, Głazewski
Adam, Hausmann Maurycy, Lau Izaak, Majewski
Kazimierz, Max Rudolf, May Antoni, Necheles Izaak,
Niemczyński Stanisław, Ostrowski Wiktor, Shriener
Herman, Starkel Juliusz, Stobiecki Zdzisław, Zagórski
Kleofas, Zwiebel Abraham.

Dar. Cesarz udzielił z prywatnej swej szkatuły
gminie Słotwina w powiecie żywieckim, na budowę
szkoły, zapomogi w kwocie 100 zł.

Temperatura. Barometr stoi w mierze. Średnia
temperatura wczoraj była + 20.0°C., najwyższa
+ 29.0°C., najniższa + 13.0°C.

Na dziś zapowiada stacja spozostzeń Szkoły po-
litechnicznej: Wiatr będzie co do kierunku zmienny
z zachodu co do siły mierny (2-3), średnia tempe-
ratura doby pozostanie około + 20.0°C., stan nieba
będzie zmienny, a względna wilgotność powietrza
około 70 proc.; opad: deszcz chwilowy, powietrze
jeszcze ciągle skłonne do burzy.

Cukierki Smolki. Smolka, żegnając się przed od-
jazdem do Gastein z kolegiami przyjeżdżalnymi, Chlu-
meckim i innymi, właśnie przy końcu rozpraw nad
funduszem dyspozycyjnym, powiedział: „No, rząd ma
już swój fundusz dyspozycyjny, a ja muszę się do-
pięro postarać o taki na cukierki dla posłów, którzy
utrudili głos przy rozprawie. Trzeba im tę gorz-
kość odstąpić”. Odnosi się to do kaszki z cukierkami,
która zawsze leży na stole przyjeżdżalnym obok
godności przyjeżdżalnych. Postawie wszystkich stronnictw
czepią z niej, witając się z prezydentem Smolką,
odjeżdżając na czas jakiś, nie chce przerywać dawnego
zwyczaju i zostawia fundusz dyspozycyjny na... cu-
kierki.

Wycieczka „Sokołów” do Pragi. Po legity-
macje do „Sokoła” od godziny 5. — 8. wieczorem
może się zgłosić każdy, nawet nie będący
członkiem „Sokoła”, kto chce jechać do Pragi,
lub choćby tylko do Krakowa. Jadący tym pociągami
korzysta 50 procent opustu z cen jazdy na ca-
łą przestrzeń i może wracać w przeciągu
14 dni każdym pociągami, wyjąwszy pociąg
Cena jazdy ze Lwowa do Krakowa
i z powrotem II. klasa 12 zł. 43 ct., III. klasa
6 zł. 46 ct., z Krakowa do Pragi i z powro-
tem II. klasa 18 zł., III. klasa 9 zł. 50 ct. —
Dwoje dzieci w wieku od 2 — 10 lat jadą za
opłatą jednej karty dla dorosłych, osoba jadąca
z jednym dzieckiem II. klasa kupiła ma jeden
bilecik II. klasy i jeden III. klasy, jadąca zaś III. klasą,
bilecik II. klasy.

Odjazd ze Lwowa d. 26. b. m. w piątek
(według czasu peszteńskiego) z głównego dworca o
godzinie 11. minut 50 w południe, przyjazd do
Pragi o godzinie 3. minut 40 po poł-
dniu w sobotę.

**VII. nadzwyczajne walne zgromadzenie To-
warzystwa historycznego we Lwowie,** odbędzie się
w sobotę, dnia 27. bm. o godz. 6 wieczorem w sali
XV. uniwersytetu. Porządek dzienny: 1. Zmiana statu-
tutu. 2. Odczyt p. Aleksandra Czolowskiego pt.
„Lwów za ruskich czasów”.

Nie zapominajmy o swoich! (*Do Polski z d.*
18. czerwca r.). Do administracji pisma naszego
nadeszła dla wdowy z dziećmi, małopieletnich
dzieci po wychodzących Lisieńskich w Żurychu, pp.: Wa-
claw Ibiński zł. 5, Wł. B. 1, X. X. 1, F. K.
z Kołomyi 1.

Wiadomości literackie i artystyczne.

Repertuar teatralny. Dziś w piątek w Te-
atrze letnim „Cagliostro we Wiedniu”, operetka w 3.
aktach Straussa.

Panna Stanisława Dziurówna, uczennica p.
Kotarbińskiego, która goszcząc na naszej scenie, zje-
dnadza sobie rzetelne uznanie inteligentnej publiczności,
zakochała szereg występów gościnnych i wyjeżdża
w tych dniach do Krywnicy i Zakopanego, z zamiarem
urządzenia tam wieczorów deklamacyjnych. Nie wapi-
my, że sukces i uznanie będą jej towarzyszyć, m-
żdziużna bowiem artystka posiada nietylko znakomite
warunki sceniczne, ale także to wielkie a prawdziwe
zamówienie zawodu, tak rzadkie dziś u młodszej
generacji artystów. Dziś, gdy artystka ukończyła szereg
swych gościnnych występów, możemy — nie
obawiając się, aby nas o reklamę pośrodku — po-
wiedzieć otwarcie, że z ogółu ról, odgrywanych przez
nią na naszej scenie, nabraliśmy przekonania, iż ma
prawdziwy talent, który w miarę nabytej rutyny,
zabłyśnie w całej pełni. Dziś naiwność ginie na
scenie, bo nie wiele jej w życiu, to też do ról naiw-
nych w pojęciu dawniejszym brak przedstawicieli.
Zdaje się nam, że w utworach scenicznych, są troja-
kie: „Naiwno-cyniczne” — w utworach francuskich,
„naiwno-praktyczne” i „naiwno-slamazarnie” w u-
tworach niemieckich. Takich naiwnych, jak ich widzimy
na „Potarze w klasztorze”, „Zbudziło się w niej
serce”, „Polwark Primrose”, „Grzeszkach babuni”,
„Dziś i tak” — nie tworzy się już dzisiaj, to też i
brak dla nich przedstawicieli, pomimo, że każda
naiwna w jednej z tych sztuk swych sił próbuje.
Owóż panna Dziurówna posiada swym warunkom
specjalny talent do ról prawdziwie naiwnych. Grę jej
cechuje prawda i naturalność, czyniąca na widzu
nader sympatyczne wrażenie, mająca właściwy sobie
urok. To też zdaje się nam, że się nie mylimy, ro-
kując młodej artystce piękną przyszłość; niechaj
tylko nie ustaje w pracy, a przedewszystkiem niech,
jak dotychczas, nie goni i nadal za oklaskami, ko-
sztem tuiach efektów scenicznej kokieteryj, znajdu-
jących po wsze czasy amatorów — ale ciągle trzyma
się szlachetnej zasady: sztuka dla sztuki. Może to jej
karjery sceniczną nieco opóźni — ale za to ją niezau-
ważnie utrwali.

Produkcja konkursowa uczniów konserwatorium
gal. tow. muzycznego odbyła się, wczoraj wobec na-
der licznie zgromadzonej publiczności. Niedawno wpro-
wadzona, nowa ta forma popisów okazuje się za
każdym razem jak najodpowiedniejszą, jedną powie-
dzieć można dla instytucji, pierwszorzędnej w kraju
zajmującej stanowisko. Dwadzieścia numerów programu,
na który złożony był organ, klarnet, fortepian, skrzy-
pce, śpiew i deklamacja, utworzyły produkcję arty-
stycznie lepszą od wielu koncertów, jakich w ciągu
sezonu nieraz się słucha; pod względem zaś pedago-
gicznym niezwykle zajmujący obraz obecnego stanu
szkoły towarzysztwa muzycznego i postępu, jakie
uczniowie w ciągu roku poczynili. Wynik spoztrze-
żeń, jakie wczoraj zrobiliśmy, jest że wszech miar
nadzwyczaj dodatni. Klasa prof. Wolfsthal, w której
wystąpiły panny Dankowska i Weithornówna, oraz p.
Kat., a naderwzrost p. Swedrowski, przedstawia
się świetnie. Niemniejże wrażenie zrobiły u nas
prof. Wszelazkiego, a zwłaszcza panny Zofia La-
teimerówna i Henryka Kozłowska, wykonaniem kon-
certowych utworów fortepianu. Klasy prof. Schwara,
Linki, Wysockiego Walerego i Wysockiego Franciszka,
miały swych przedstawicieli w osobach p. Michała
Falla (organ), Zwillinga (klarnet), Natalii Sewelitz-
owej (spiew) i Nat. Szczęśliwej (deklamacja).

Wszyscy wywiązali się ze swego zadania w sposób
zupełnie zadowalniający.

Wczorajsza produkcja przynosi prawdziwą chlubi-
calemu konserwatorium, tak dyrektorem, jak gronu
profesorów i świadczy zaszczytnie o ich pracy i zdo-
łnościach.

W niedzielę odbędzie się o godzinie 11. rano
ogłoszenie rezultatu wczorajszego konkursu i wręcze-
nie nagród.

Profesor Jan Czubski skomponował świeżo na-
der piękny „Polonez” na solo skrzypcowe z to-
warzyszeniem fortepianu, i utwor ten ofiarował arcy-
księżniczce Marii Dolores, córce arcyksięcia
Leopolda Salvatora i arcyksiężni Błanki, na pamiątkę
jej chrztu 9. maja br. w nasze miasto. Polonez został
przez arcyksięcia bardzo żywcem przyjęty, a p. prof.
Czubski otrzymał zaproszenie przybycia do pałacu i
odegrania oświadczenia swego pięknego utworu. Dnia 1.
czerwca od 4. do 5^{1/2}, po południu artysta nasz pro-
dukował swe kompozycje skrzypcowe i fortepianowe
w salonie u arcyksięcia, który oboje wraz z księżną
Madryt, infantką Marią Beatricą i licznie zebrany
dworem nie szczędził p. Czubskiemu gorących słów
uznania, pochwał i wdzięczności. Niektóre swe kom-
pozycje, mianowicie „Polonez Wielki” na fortepian
powtarzał musiał artysta po dwakroć. „Polonez”
skrzypcowy, o którym arcyksiężna Błanka, jako sama
umiejętnie grająca na skrzypcach, wyrażała się bardzo
pochlebnie, wyjdzie wkrótce z druku i będzie do na-
bycia w księgarniach.

Teatr letni.

Wyborna, pełna życia i ruchu komedia pp. Hen-
nequin i Najac „Lolo”, w doskonałym tłumaczeniu
Stanisława Dobrzańskiego, który w niej jako Petillon
święcił ongi prawdziwy tryumf na naszej scenie,
urządza onegdaj światło kinkietów na deskach sceny
letniego teatru. „Lolo” u przesadych purytanów
spotykał się z zarzutem — zbyt swobodny. Zarzut
ten może po części usprawiedliwiony sytuacją, był
zupełnie błędny co do treści i tendencji. „Lolo” bo-
wiem jest to satyra na wychowanie w niektórych
domach, które żyją tylko pozorami. Takie Bobé trzy-
mające się sukni mamy, a brojęce co się zowie, znał
każdy zapewne, bo to typ nie rzadki.

„Lolo” ukazał się w nowej, ale doskonałej oba-
dzie; tytułową rolę Karola Agreville odegrał p. Kwie-
ciński, który przed laty stworzył tę postać na na-
szej scenie, a pomimo, że dziś znacznie już jest star-
szym i — pod względem tuszu okrzeglalszym, potra-
fił „Lola” zagrać tak, jak przed laty. Petillonem był
p. Zboński, który zwłaszcza w drugim akcie zbierał
huczne oklaski za swą grę wyborną. Bardzo dobrym,
pełnym komizmu i naturalnego humoru był p. Feld-
mann, jako ojciec Lolo, a pp. Ciechocka, Kwiecińska,
Hierowski i Walewski, uzupełniali szczęśliwie całość.
Publiczność zebrała się licznie i oklaskiwała ar-
tystów. „Lolo” niejeden raz zapewne ubawi jeszcze
naszą publiczność.

Przegląd polityczny.

* Odnośnie do wczorajszego przemówienia
sprawozdawcy budżetowego, dra Bilińskiego, pi-
sze *N. fr. Presse*:

„Jeśli p. Biliński sądzi, że rząd stoi na stan-
owisku polityki koalicyjnej, a lewica do tej za-
sady się przyłączyła i zaniechała myśli ugrupo-
wania stronnictw, — to przedstawienie to wy-
maga silnego sprostowania. Lewica nie rozporządza-
ła nigdy rządem z charakterem wyłącznie nie-
mieckim, i nigdy do tego nie dążyła. Lewica
pozwalała także za czasów t. zw. „Bürger-Mi-
nisterium” i ministerstwa Aunersperga w przy-
janych stosunkach z reprezentantami poszczególnych
nie-niemieckich narodowości i z nimi się
łączyła”. Na dowód tej koalicji przytacza *N. fr. Presse*
nazwiska Potockiego i Ziemiańskiego.

Bardzo to pięknie wygląda, ale niechże nam
się wolno będzie zapytać, jak *N. fr. P.* upra-
widliwi zachowanie się lewicy niemieckiej przez
11 lat rządów Taaffego, które przecież słowami
skimi nie były, pomimo, że Ziemiańkowski i
Dunajewski zasiadali w gabinecie?

* Różnice, jakie zrodziły się były niedawno
temu pomiędzy reprezentantem Bułgarii w Stambu-
le, dr. Vulkovichem a rządem sofijskim,
skutkiem których tenże miał nawet prosić księcia
o dymisję, były podobno następstwem wyłącznie
pewnej kwestii etykietalnej. Szło mianowicie o to,
że Stambulowi czynił on wyrzut, iż on widocznie
nie umie nadać sobie stosownej powagi,
skoro bywa zbyt często w stosunkach towarzy-
skich dworu pałacowego pomijany. Asumpt do
tej wymówki wziął drażywy prezydent gabinetu
z okoliczności, że Vulkovicha nie zaproszono na
galowy obiad w Yldiz-Kiosku, wydany przez
sultana z okazji ceremonii obchodzenia nowonarod-
zonych książąt cesarskich. Na to odpowiedział
Vulkovich, że on utrzymuje jak najlepsze stosun-
ki z najwybitniejszymi osobistościami Porty, a na
ten obiad nie zaproszono go, ponieważ zapewne
nie chciało drażnić Rosji. Dodał również, że
swojej posady nie pragnie trzymać się rękami i
nogami, i jeśli rząd książęcy ma lepsze odcie-
kandydata, to on sam chętnie dla tamtego ustąpi.
Równocześnie w. wezyr, dowiedziawszy się o
tych kłótniach, zatelegrafował z usprawiedliwie-
niem do Stambułu, że Vulkovicha nie zapro-
szono na w mowie będący obiad. Niechaj zresz-
tą w Sofii nie uważają tego faktu bynajmniej
za jakąś urazę dla rządu książęcego lub osoby
jego reprezentanta, gdyż to absolutnie nie leżało
w intencjach Porty. W końcu wyraził w. wezyr
nadzieję, że ta jego interwencja zadowoli gabi-
net sofijski i utrzyma Vulkovicha na jego poste-
runku.

Tak się też stało niebawem, iż zupełna har-
monia pomiędzy Stambulowem a dr. Vulkovichem
powróciła.

* *Siecle* paryski ogłasza komunikat, jak się
zdaje, pochodzący z inspiracji półrządowej, w
którym z całą stanowczością zaprzecza, jakoby
Francja kiedykolwiek, a zwłaszcza już w ciągu
ostatnich 3 miesięcy czyniła Rosji, pośrednio lub
bezpośrednio, propozycje aljansowe. Francja za-
chowuje w obec tego państwa politykę niezawisłą,
aczkolwiek przyjacielską, z tem wszystkiem
nie istnieje żadna umowa pomiędzy obu mocar-
stwami, a tylko porozumienie jest wzajemne.

* Zmarł świeżo jen. Bronsart v. Schel-
endorff, były pruski minister wojny, był
jednym z najwybitniejszych uczestników kam-
panji w r. 1870/71. On to wypracował ówczesny
plan mobilizacyjny i przebył następnie kampanję
całą, jako szef oddziału w wielkim jener. sztabie.
Gdy Francuzi wywiesili w Sedanie biały cho-
ragiew, podpułk. Bronsart wysłano do Napoleo-
na III, jako mediatora i onulował z cesarzem

francuskim warunki kapitulacji. W marcu 1883
objął po Kameke'm tekę ministra wojny, którą
przez 6 lat z górą piastował. Podobnie jak Ver-
dy do Vernois, Fraignoi i inne rodziny z nazwi-
skami francuskimi, które wydały tegich
generałów pruskich, i Bronsartowie pochodzą
od emigrantów Hugonotów, wygnanych z Fran-
cji edyktem Nantejskim.

* Według doniesienia francuskich pism kle-
rykalnych, utworzył się pod patronatem pary-
skiego kardynała-arcybiskupa stowarzyszenie z 20
członków, które przybrało firmę: *Union de la France chretienne*. W odeswie wyzwa takowe
wszystkich „dobrze myślących”, aby się przyłą-
czali do nowego towarzystwa, celem „ochrony
swobód obywatelskich, towarzyskich i kościel-
nych”.

* *Kreuz Ztg.* donosi z Moskwy, że w rosyj-
skim ministerstwie wojny wypracowano już ukaz,
który wnet ogłoszony będzie, zezwalający na pe-
wne ulgi dla osób, do służby wojskowej obowią-
zanych, jak n. p. krótszy czas służby, tylko w
takim razie, jeśli one w pierwie zdatną egzami-
n z religij i prawostawnej. To samo
pismo donosi, że rozkazem dziennym zaprowa-
dzone już zostały w armji carskiej karabin ma-
łego kalibru. Kula, wyszłona z niego, w łusce
niklowej, przebiega na 400 kroków deskę grubo-
ści 27 cali. Karabin waży 10 funtów, przeto o
2 minie od poprzednika swego Berdanowskiego.

* Z Pragi donoszą, że policja zakazała muzy-
kom grywać na wystawie rosyjski hymn „Boże
cara chrań!” i Marsyljanke.

(Telegramy z innych pism.)

Królewiec 24. czerwca. Zmarł wczoraj były
minister wojny, komendant I. korpusu, hrabia
Bronsart-Schellendorff. (G. L.)

Karlsruhe 24. czerwca. W ostatnich dniach
bieżącego miesiąca lub w pierwszych lipca przy-
będzie tutaj król Milan. Wynajęto dlań willę
„Shakespeare”. (G. L.)

Berlin 24. czerwca. Przybył tu dzisiaj am-
bascador niemiecki w Petersburgu jen. hr. Schweit-
nitz. Przeważa zdanie, iż powróci on nad Nowe,
lecz tylko dla doręczenia listu odwrotnego go
z dotychczasowej posady. (G. L.)

Paryż 24. czerwca. XIX *Siecle* zaprzecza
stanowczo wieściom o zabiegach Francji, celem
zawarcia przymierza z Rosją. Między Francją i
Rosją nie istnieje żaden układ, a tylko milczące
porozumienie. (G. L.)

Wiedeń 25. czerwca. Pogrzeb konsula Piliń-
skiego odbył się w Prizrendzie. Brali w nim udział
konsul austriacki Schmucker z Ueskub z całym
personalem konsultatu, miejscowe władze cywilne
i wojskowe, konsul rosyjski i liczna publiczność.
Trumna złożono w grobowcu pod kościołem w
Prizrendzie. (G. L.)

Wiedeń 25. czerwca. Cesarz zapisał się
na liście członków założycieli austriackiego mu-
zeum dla rolnictwa i leśnictwa. (G. L.)

Berlin 25. czerwca. Wczoraj odbyła się pod
przewodnictwem cesarza rada koronna, na któ-
rej, jak słychać, zastanawiano się nad zarządza-
niami dla poprawy ekonomicznych stosunków
wschodnich prowincji, zskąd coraz głośniejsze
nadeszły skargi na brak robotników rolnych.
(G. L.)

Berlin 25. czerwca. Cesarz Wilhelm przy-
mował wczoraj wieczór przybyłego tu z Peters-
burga posta Schweinitza. (G. L.)

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Sprawozdanie tygodniowe izby handlowej
przemysłowej o cenach zboża i produktów we Lwowie od 13.
czerwca do 20. czerwca 1891 r. bez opłaty składowej
Pszenna 9.70 do 10.15, żyto 7.10 do 7.40, jęczmień browarny
6.50 do 6.50, pastewny 5.50 do 5.50, owies 7.10 do 7.55,
hreczka 7.80 do 8.00, kukurudza zeszłoroczna 6.50 do 6.50,
nowa 4.50 do 4.50, groch do gotowania 6.50 do 7.50,
pastewny 5.50 do 6.50, fasola 4.50 do 4.50, bobik 6.50,
do 6.50, wyka 5.50 do 5.50, koniżyna 4.50 do 4.50, ko-
niżyna szwedzka 4.50 do 4.50, anyż rosyjski 4.50 do 4.50,
anyż płaski 4.50 do 4.50, kminek 4.50 do 4.50,
rzepak zimowy 12.75 do 14.00 na jesień 4.50 do 4.50, rzepak
letni 4.50 do 4.50, linianka 4.50 do 4.50, nasienie liniane
4.50 do 4.50, chmiel 4.50 do 4.50, nafta zwykła
14.25 do 15.25, salona 16.50 do 17.50, wszystko za 100
kilogr., spirytus 10.000 litr-procent gotowy kontyngentowany
z podatkiem konsumcyjnym 53.85 do 54.10.

Rada państwa.

Z prawdziwym zdumieniem i oburzeniem od-
czytaliśmy ostatni komunikat Koła polskiego o
posiedzeniu, odbytem dnia 21. czerwca 1891 r.
W urzędowym tym komunikacie znajduje się
ustęp, dotyczący pewnego artykułu *Gazety Narodowej*,
ustęp tak stylizowany, że zaiste na okre-
ślenie go brak nam słów właściwych. Ustęp ten
jest streszczeniem zapamiętywań hr. Stadnickiego
na wzmiarkowany artykuł. Nie myślimy bynaj-
mniej zaprzeczać hr. Stadnickiemu prawa wy-
powiadania swych przekonań, choćby w nieprzy-
zwolonej formie, ale mamy prawo domagać się, a-
żeby sekretarjat Koła, który najważniejsze spra-
wy pomija kilkoma słowami, miał na tyle taktu, aby
podobnych elukubracji w urzędowym komunikacie
nie umieszczać. Komunikat ten redagowano wido-
cznie w tem przekonaniu, że w obec, niestety, często
smutnych, naszych wewnętrznych stosunków dzien-
nikarskich znajdzie się jakieś pismo, które ten
komunikat umieści. Być może, że takie pismo się
znajdzie. Co do nas, acz nie godzimy się bynaj-
mniej z zapamiętowaniami *Gazety Narodowej*, są-
dzimy, że ta obraza, jej wyrządzona, jest obrazą
całej prasy, która nie może pozwolić i nie po-
zwoli, ażeby Koło polskie w urzędowych swych
komunikatach takie nieprzyzwoite wobec niej
zajmowało stanowisko. Wobec tego bezprzykła-
dnego faktu oświadczaemy, że żadnych oficjalnych
pism Koła polskiego nadal, aż do otrzymania
zupełnego zadość uczynienia, zamieszczać nie
będziemy. Sądzimy, że jest to jedynie godne sto-
nowisko szanującego się dziennika, które po-
dzielać będzie znaczna część polskiej prasy.

Telegramy „Dziennika Polskiego.”

Wiedeń 25. czerwca. Hr. Taaffe zwałczal
również Luegera uwagi o Węgrzech, miano-
wicie, w których ten mowa mieniał połączenie z
Transilanią i regulację waluty, nieszcześnie
Przedtawiaj, zowiąc nadto Węgrów sprawcami
wszystkich nieszczęść z Rumunją i Serbią. Ponie-

waż Lueger wspominał był nazwisko Suessa,
więc tenże zabrał głos dla polemizowania z nim
i z Vasaty. O Węgrzech wyrażał się nader
sympatycznie, mieniąc najgorszą taktiką, gdy
podnosi się szczegóły, mogące rozdzielić obie
półwy monarchie, natomiast się przemilcza to
wszystko, co takowe jednoczyć może. Co do Rosji,
powątpiewa mowa o dobroduszości tamtejszej
dyplomacji, która chyba co najmniej już na ten
epitet zasługuje.

Tilscher złożył imieniem swego klubu
deklarację, że Vasaty przemawiał tylko we
własnym imieniu. — Demel przemawia przeciw
wnioskowi Luegera, poczem powstaje scena na-
der burzliwa. Lueger oponuje przeciw parla-
mentarnemu „sądowi doradczemu”, a hałasujące
galerie otrzymują raz po raz surowe upo-
mnienie przewodniczącego. Gdy wrzeszcze uci-
szyło się, zabrał głos Biliński, zwracając się
przeciw Vasaty, który — zdaniem mowy —
po rosyjsku myśli. Ocenę stosunku Polaków do
Niemiec a Rosji, zechce p. Vasaty samym Polakom
pozostawić, oni bowiem będą chyba najlep-
iej tę rzecz rozumieli. Czy dla Polaków powsta-
nie ztąd niebezpieczeństwo, gdy t. sławim zwal-
czony zostanie przez germanizm, mowa nie wie,
powątpiewa wszakże o tem. Vasaty żądał zbli-
żenia się do Rosji. My wszyscy — a przynaj-
mniej już Polacy — znajdujemy, że Austria
nie jest dla Słowian niesprawiedliwa. Muszę
również zaznaczyć, że aljans w Austrii
nigdy nie są powołane do wywierania wpły-
wu na stosunek państwa do jego narodów.
Na napadzie tego mowy, przeciw armji wymie-
rzone, muszę odpowiedzieć, że żywią wielki
respekt przed naszą armją. Jestem przekonany,
że od czasów Eugeniusza Sabaudzkiego, Austria
nigdy nie była równie potężną i silną, jak obec-
nie w trójprzymierzu. Skąd też wie dr. Vasaty,
że gdybyśmy poszli do Kijowa — ja w ogóle
nie wiem, czybyśmy tam poszli — to doznalibyśmy
tytu, a tytu kłęk i musielibyśmy powrócić? Czy
ten mowa identyfikuje się może z autorem
broszury, wymyślającej na Austrię i jej armję?
Zawieranie traktatów niechajby dr. V. pozosta-
wił koronie.

Nastąpił głosowanie, wódtw którego przyjęto
pozycję „sprawy wspólne”. — Przekazanie rezolu-
cji Luegera komisji budżetowej, zostało odrzu-
cone wszystkimi głosami, z wyjątkiem 3 antie-
mickich i 2 młodocieskich, poczem rozpoczęto
rozprawy nad preliminarzem ministerstwa
spraw wewnętrznych. Pierwszym przemawiał
teraz pp. Kraus, Doblhammer i Spindler.
Ten ostatni nazwał odbyty niedawno spis ludno-
ści fałszowaniem prawdy i niebawem oszukań-
stwem naukowego i politycznego świata. Za te
wyrazy otrzymał ze strony przewodniczącego
upomnienie. — Kraus domagał się zaprowa-
dzenia urzędów obwodowych, polepszenia roli le-
karzy powiatowych, utworzenia stypendjów pań-
stwowych dla medyków, naprawy stosunków
sanitarnych i polepszenia sytuacji niższych ur-
zędników.

Wiedeń 25. czerwca. (*Z izby posłów*). Na
dzisiejszem posiedzeniu odpowiedział minister fi-
nansów na kilka interpelacji. Odpowiadając na
interpelację w sprawie zmniejszenia ceny soli, rzekł
minister, że zmniejszenie to jest możliwe tylko za
zgoda Węgrów, a dotychczas jeszcze nie przy-
szło do porozumienia.

Następnie przystąpiono do dyskusji szczegó-
łowej nad budżetem ministerstwa spraw wew-
nętrzych.

Pierwszy zabrał głos szef sekcji Erb po-
dromacz, że spis ludności w Czechach przeprzo-
wano najspójniej i ukończono go całkiem w
ciągu pięciu miesięcy. Agitacja była tak ze
strony niemieckiej jak i czeskiej, ale nie wy-
warła ona wpływu na ostateczny rezultat spisu,
który wypadł raczej na niekorzyść języka nie-
mieckiego. Ministerstwo otrzymało tylko jedną
jedyną reklamację z Czech i zafatowało ją pomy-
ślnie dla przysięgi. W namiestnictwach wy-
nosiła także liczba zażaleń z powodu spisu daleko
mniej, aniżeli w r. 1880.

Promber przyznał, iż agitowano w Cze-
chach i wykazywał, że Czesi dopuszczali się sa-
mowoli. Wreszcie żądał p. Promber podwyższenia
płac urzędników niższych kategorii.

Wiedeń 25. czerwca. Na wczorajszem po-
siedzeniu Koła omawiano wniosek Potoczka
co do postawienia w izbie interpelacji w spra-
wie nadużyć wyborczych. Na przedstawienie
uczynione, że sprawa ta należy właściwie do
Sejmu, a Rutowski i postawił wniosek wysła-
nia raczej deputacji do hr. Taaffego, aniżeli
wnoszenia interpelacji — Potoczek wniosek
swoją cofnął, a wniosek Rutowskiego odrzucono
wszystkimi głosami przeciw trzem.

Telegramy „Dziennika Polskiego.”

Rjeke (Fiume) 25. czerwca. Cesarz zwi-
dził „dom sierót”, a następnie z arceks. Józefem aka-
demję marynarki i fabrykę torpedów. W tej
ostatniej wypuszczone w obliczu monarchy parę
torpedów na morze. O godz. 1. popłynął łódź,
otoczony liczną świtą, do eskadry angielskiej.
Gdy zbliżył się do okrętu admirałskiego „Victoria”,
został strzaśkami działowymi powitany. Po
obejrzeniu eskadry, a zwłaszcza oddziału torpe-
dów, przyczem rolę przewodnika sprawował wi-
ceadmirał Hoskins z adjutantami, podano wspania-
łe śniadanie. Dziękując za zeszłoroczne przy-
jęcie floty austriackiej w Anglii, wychylił cesarz
„na terytorjum angielskiem” kielich na cześć
królowej. Po drugim toaście cesarskim na cześć
marynarki angielskiej, wypił Hoskins na zdrowie
cesarza. Po 5^{1/2} godzinnym pobycie na statku
angielskim, odpułnął cesarz wśród gromotu dział
do portu.

Berlin 25. czerwca. *Post* donosi, że hr.
Waldersee zostanie mianowany ambasadorem
w Petersburgu.

Berlin 25. czerwca. Rada koronna uchwaliła
urządzenie loterii z 8 milj. marek na cele poli-
tyki kolonjalnej.

Dalsze entencje luksemburskiego ministra
Eyschena, opiewają: Być może, że w książę-
pojeździe do Berlina, dotychczas jednak nie wspo-
minal o tem. Najlepiej byłoby połączyć Alzację
i Lotaryngię z Luksemburgiem, jako państwo
neutrale. Pojednanie w. księcia z Niemcami, nie
oznacza bynajmniej wstąpienia tegoż na tory po-
lityki niemieckiej.

Z Ameryki donoszą, że kurjer carski, wio-
zący list carewiczki następcy do cara, zginął

gdzieś bez śladu pomiędzy San Francisco a New-
Jorkiem. Przypuszczają, że został przez nibili-
stów schwytany.

Beigrad 25. czerwca. Siedemnastu wybi-
tniejszych członków stronnictwa postepowego, po-
stawiono w stan oskarżenia za podburzanie przy
sposobności wydalenia Natalji. Lada chwila osze-
kiwane są liczne więzienia osób, należących do
tej partji.

Petersburg 25. czerwca. Zaręczył carewi-
cz, — następcy z księżniczką grecką Marią, jak
słychać, odbędzie się tutaj w dniu 3. sierpnia bie-
żącego roku.

W ks. Michała Michałowicza oddał car pod
kuratelę.

Wiedeń 25. czerwca. Madyk Fischer, zasądzony
niewinnie zabił się w oczach sądu, ugodywszy się nożem w
serce.

Bazyleja 25. czerwca. Ostatnia lista urzęd

